

Gemeenteraad Harderwijk
t.a.v. raadsfractie VVD
Postbus 149
3840 AC HARDERWIJK

datum: 18 juni 2026
ons kenmerk: 02430000258292 / 02430000898678
uw brief van: 19 mei 2026
uw kenmerk:
onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen van VVD over illegale vapehandel

Geachte heer Weijers,

Op 19 mei heeft u schriftelijke vragen gesteld over illegale vapehandel. In deze brief beantwoorden wij deze vragen.

Vraag 1:

Is het college bekend met het rapport waaruit blijkt dat 87% van de gebruikers illegale vapes gebruikt of deze via illegale kanalen verkrijgt? Wat betekent dit volgens het college voor Harderwijk?

Antwoord 1:

Het college heeft kennisgenomen van het onderzoeksrapport Donkere Wolken en de daaropvolgende reactie van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Omdat het onderzoek is gebaseerd op een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking, bieden de resultaten ook relevante inzichten voor de gemeente Harderwijk. Er is op dit moment echter geen informatie beschikbaar over de specifieke situatie in onze gemeente. De uitkomsten onderstrepen het belang van aandacht voor het gebruik van illegale vapes en de verkrijgbaarheid daarvan.

organisatie eenheid: Team Bestuur & Organisatie
behandeld door: B. Hup
telefoonnummer: 0341 411 104
bijlage(n): -

Havendam 56
Correspondentieadres:
Postbus 149
3840 AC Harderwijk
T 0341 411 911
E info@harderwijk.nl
W harderwijk.nl
B NL44 BNGH 0285 0033 13

Vraag 2:

Heeft het college signalen dat illegale vapehandel plaatsvindt rondom scholen, sportverenigingen of via sociale media in Harderwijk?

Antwoord 2:

Het college is bekend met signalen dat jongeren die roken of vaperen hun vapes en sigaretten regelmatig via illegale kanalen verkrijgen. Deze signalen worden bevestigd door het jongerenwerk en Tactus Verslavingszorg. Daarnaast zijn er zorgwekkende signalen dat illegale handel plaatsvindt op plekken waar jongeren samenkomen, zoals op straat en op of rond scholen. Ook vindt een deel van de handel plaats via digitale kanalen en sociale media, waardoor de omvang ervan niet direct zichtbaar is. Het college beschikt momenteel niet over signalen dat illegale handel plaatsvindt rondom sportverenigingen.

Vraag 3:

Deelt het college de zorg van de VVD dat jongeren niet alleen slachtoffer zijn, maar ook worden ingezet als dealer binnen criminele netwerken?

Antwoord 3:

Het college deelt de zorg dat jongeren niet alleen slachtoffer kunnen zijn van illegale handel, maar ook het risico lopen te worden ingezet voor criminele activiteiten. Er zijn signalen dat jongeren betrokken raken bij de illegale handel in onder meer vapes en drugs. Hoewel er momenteel geen concrete aanwijzingen zijn voor betrokkenheid van jongeren bij georganiseerde criminele netwerken in relatie tot de handel in vapes, ziet het college wel risico's ten aanzien van de zogenoemde jonge aanwas binnen de criminaliteit.

Binnen de aanpak van de thema's ondermijning en jeugd en veiligheid wordt hier actief op ingezet. In samenwerking met de politie wordt gewerkt aan een beter inzicht in de aard en omvang van deze problematiek, zodat gerichte maatregelen kunnen worden genomen. Daarnaast zetten het onderwijs, het jongerenwerk, de politie, Bureau Halt en andere partners gezamenlijk in op preventie en bewustwording onder jongeren. Zie hiervoor ook de beantwoording van schriftelijke vragen over het ronselen van jongeren voor de georganiseerde criminaliteit van het CDA van 8 april 2026.

Vraag 4:

Welke concrete handhavingsacties zijn het afgelopen jaar uitgevoerd tegen illegale verkoop van vapes in Harderwijk?

Antwoord 4:

In het afgelopen jaar hebben, voor zover bij het college bekend, geen handhavingsacties van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) plaatsgevonden tegen illegale verkoop van vapes in de gemeente Harderwijk.

De NVWA is primair verantwoordelijk voor het toezicht op de (illegale) handel van vapes en houdt toezicht op zowel fysieke als digitale verkooppunten. Het toezicht vindt grotendeels plaats op basis van meldingen en signalen. Ook de politie geeft opvolging aan meldingen en signalen, maar is daarbij voor een belangrijk deel afhankelijk van de bevoegdheden en inzet van de NVWA.

De positie van vapes binnen de landelijke wet- en regelgeving maakt dat handhavingsmogelijkheden van de politie en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) op dit moment beperkt zijn.

Het college onderkent dat toezicht en handhaving op de illegale handel in vapes daardoor momenteel beperkt zijn. Ook de minister omschrijft in de eerdergenoemde kamerbrief dat de huidige pakkans en strafbaarheidsstelling bij de bestrijding van de illegale handel in vapes laag is. Landelijk wordt gewerkt aan een aantal initiatieven om dit te verbeteren. Het college volgt deze ontwikkelingen nauwlettend.

Vraag 5:

Is het college bereid de APV uit te breiden zodat kan worden opgetreden tegen straatverkoop van vapes, vergelijkbaar met de aanpak van straathandel in drugs?

Antwoord 5:

Het college staat positief tegenover maatregelen die het toezicht en de handhaving op de straathandel in illegale vapes kunnen versterken. Op dit moment ontbreekt echter een juridische grondslag om hiervoor een bepaling in de APV op te nemen.

Het kabinet is in gesprek met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) over de mogelijkheden voor een modelbepaling die gemeenten in hun APV kunnen opnemen. Deze bepaling zou zich richten op het tegengaan van hinder, overlast en gevoelens van onveiligheid die samenhangen met de straathandel in vapes. Het college volgt deze ontwikkelingen, evenals eventuele aanpassingen van de model-APV van de VNG, nauwgezet.

Vraag 6:

Is het college bereid samen met scholen, jongerenwerk en politie extra in te zetten op preventie, bewustwording en handhaving rondom illegale vapes?

Antwoord 6:

Het college is bereid om samen met scholen, jongerenwerk, politie en andere partners te blijven investeren in preventie, bewustwording en, waar mogelijk, handhaving rondom illegale vapes. Binnen het gezondheidsbeleid en het programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) wordt al ingezet op het ontmoedigen van roken, vaperen en het gebruik van alcohol en drugs. Vanuit het gemeentelijke werkplan verslavingspreventie is specifiek aandacht voor de preventie van vaperen. Tactus voert deze activiteiten uit en is daarbij betrokken bij de samenwerkingsstructuren rondom school, veiligheid en jeugdoverlast. Ook hebben jongerenwerk en Tactus hun samenwerking op dit thema verder geïntensiveerd.

Daarnaast werken onderwijsinstellingen, jongerenwerk, Tactus, politie en andere partners samen aan preventie en bewustwording. Daarbij is aandacht voor zowel de gezondheidsrisico's van vaperen als de risico's van betrokkenheid van jongeren bij illegale handel en criminele netwerken. Het college is voornemens deze inzet op jeugd, veiligheid en het voorkomen van jonge aanwas in de criminaliteit voort te zetten binnen het toekomstige Integraal Veiligheidsplan (IVP).

Vraag 7:

Kan het college toezeggen de raad voor de zomer te informeren over een lokale aanpak van illegale vapehandel onder jongeren?

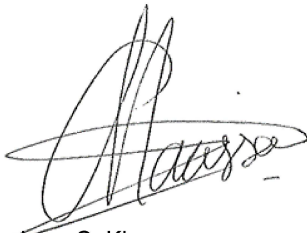
Antwoord 7:

Dat kunnen we niet hard toezeggen. De aanpak van illegale handel in vapes onder jongeren is op dit moment mede afhankelijk van landelijke ontwikkelingen en randvoorwaarden waarop de gemeente geen directe invloed heeft. Het college volgt deze ontwikkelingen nauwgezet en beziet hoe deze kunnen bijdragen aan het versterken van de lokale aanpak.

De preventieve inzet op vaperen, middelengebruik, jeugd en veiligheid maakt reeds onderdeel uit van het gezondheidsbeleid, het programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) en het Integraal Veiligheidsplan (IVP). Over de uitvoering hiervan informeren wij u via de reguliere verantwoordingscyclus.

Wij gaan ervan uit dat wij hiermee uw vragen hebben beantwoord. Mocht u toch nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de heer B. Hup van Team Bestuur & Organisatie via b.hup@harderwijk.nl of telefoonnummer 0341 411 104.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Harderwijk,

de heer C. Klaassen
loco-secretaris

de heer J. Joon
burgemeester